

Thrilleropera: 'Hitchcock regisseerde als een componist'

'Private View zal het onterecht stoffige imago van opera niet bevestigen', vertelt auteur Gaea Schoeters. Ze schreef *Private View*, het operadebuut van pianiste-componiste Annelies Van Parys, die er een thrilleropera à la Alfred Hitchcock van maakte.

Waarom Hitchcock, mevrouw Van Parys?

ANNELIES VAN PARYS: Zijn filmtaal intrigeert me. Hij bouwde zijn films zoals een componist, rekening houdend met het ritme en het samengaan van verschillende stemmen en klanken. Ook daarom was hij vernieuwend. Maar wij maken met *Private View* geen 'Hitchcock-medley' waarin we zijn filmmuziek en de iconische scènes tot een opera monteren, hè. We laten ons inspireren door de onheilspellende sfeer van zijn films en het sociale isolement van zijn personages. *Private View* verwijst vooral naar *Rear Window* (1954), omdat we een opera wilden creëren over kijken en bekeken worden.

Dus u laat geen aria's horen die klinken als een zwerm krassende kraaien?

VAN PARYS: Mijn stuk is zelfs geen opeenvolging van aria's. Het is een homogene cluster van recieten, zoals Claude Debussy zijn opera's schreef. Elk personage heeft een zangstijl. Een van hen is heel angstig en zingt daarom héél hoog, zo hoog als – bijvoorbeeld – in de wereldberoemde aria van de Koningin van de Nacht uit Mozarts *Die Zauberflöte*. Maar hier is het moeilijker omdat de zangeres woorden moet zingen. Net als Debussy verstop ik in mijn muziek humor en motieven. Mensen met een geoefend oor zullen meteen horen welke personages bij elkaar horen.

Komen die personages uit Hitchcocks films?

GAEA SCHOETERS: Nee. Dichter Jen Hadfield, winnaar van de T.S. Eliot Prize,

Annelies Causmaecker

ANNELIES VAN PARYS: 'Humor à la Debussy.'

Koen Broos

GAEA SCHOETERS: 'Opera is een mannenwereld.'

schreef het libretto. Zij voert negen personages op die in hetzelfde appartement wonen in een grootstad. Naast en boven elkaar, niet met elkaar. De personages zijn eerder metaforen dan mensen van vlees en bloed. Zo zijn er de Old Lady, Mr. Lonely Hearts en The Greens, een

lesbisch koppel waar de ene gedomineerd wordt door de andere. Hadfield laat de personages handelingen verwoorden, de emotie zit in de muziek en het vintage videodecor van 33^{1/3} Collective.

Ik monteerde het libretto tot een scenario dat spannend is als een thriller – uiteraard gebeurt er een moord –, maar dat vooral sociale kritiek bevat. Als toeschouwer zie je de negen bewoners voortdurend maar je grijpt niet in. Dat is precies wat er vandaag gebeurt. We zien, onder meer 'dankzij' de sociale media, ontzettend veel van elkaars leven. Maar wanneer helpen we? En interpreteren we wat we zien altijd juist, of vullen we het in met onze vooroordelen?

Is dit een typisch vrouwelijke invalshoek?

SCHOETERS: Waarom zou het dat zijn? Geëngageerde opera's zijn van alle tijden. Het klopt wél dat de opera een echte mannenwereld is en het glazen plafond voor vrouwen is er, net als in de hele kunstwereld, zeer aanwezig. Annelies moet harder knokken om erkend te worden als componist. Die attitude zet je wel aan tot experimenteren.

De vernieuwing in de opera is vrouwelijk?

VAN PARYS: Ik zou het niet beter kunnen zeggen. (lacht)

SCHOETERS: We pleiten ook voor een nieuw 'isme': het *nieuwe elitarisme*. Daarmee bedoelen we niet dat kunst voor een elite is, maar dat 'moeilijke' kunst wél een breed publiek kan bereiken. We onderschatten het publiek. Je kunt in alle kunstvormen de meest ongewoon gestructureerde verhalen vertellen, zolang je maar een aantrekkelijke insteek gebruikt. Daar is *Private View* het perfecte voorbeeld van.

Els Van Steenberghe

Private View, Muziektheater Transparant, gaat op 13 mei 2015 in première tijdens OPERA XXI in Opera Antwerpen. www.transparant.be, www.operaballet.be

